

BUSINESS SWEDEN

SVENSK EXPORT PÅ FRAMMARSCH

GLOBAL EXPORTANALYS, OKTOBER 2018

SVENSK EXPORT PÅ FRAMMARSCH

Efter att under det senaste decenniet trendmässigt ha tappat andelar på den globala varuexportmarknaden är Sverige tillbaka på den globala arenan. Den nedåtgående trenden bröts 2016 och i fjol fortsatte svensk export att ta andelar på den globala exportmarknaden.

Svensk export drabbades betydligt hårdare av finanskrisen än många andra länders export. En viktig förklaring är det kraftiga fallet i investeringar i många av Sveriges viktigaste handelspartners, framför allt i Europa. Efterfrågan på insats- och investeringsvaror, vilka är viktiga exportvaror för Sverige, föll påtagligt. I takt med återhämtningen i den globala ekonomin ökar det svenska exportvärdet i USD, men det har ännu inte återhämtat sig fullt ut efter krisåren.

Sveriges andel på den globala varuexportmarknaden har ökat de senaste två åren. Andelen uppgår nu till 1,3 procent, jämfört med 1,8 procent innan finanskrisens utbrott 2008. Att Sveriges exportandel åter ökar beror till stor del på den starka investeringskonjunkturen i Europa dit hela 73 procent av svensk export går. En ytterligare bidragande faktor är en långsammare ökning av exporten i flera tillväxtekonomier, inte minst Kina. I fjol ökade svensk export sin marknadsandel inom tre segment; fordon, stål samt kläder och skor. Maskinindustri, trävaror och möbler ligger i linje med utvecklingen på världsmarknaden

Det är inte enbart Sverige som har tappat andelar på den globala exportmarknaden det senaste decenniet. Hela Europa sammantaget har minskat sin exportmarknadsandel, medan Nordamerika däremot har bibehållit sin andel. Tillväxtekonomierna har under samma period tagit marknadsandelar. Det gäller särskilt Kina och Indien som båda återhämtade sig snabbt efter finanskrisen jämfört med många länder i världen. Europa och Nordamerika dominerar fortfarande på den globala exportmarknaden med 42 respektive 15 procent – sammantaget 57 procent. Asiens andel har emellertid ökat i snabb takt till 37 procent, jämfört med 31 procent 2007.

Det senaste decenniet har Sverige haft en svag utveckling av sin marknadsandel inom flertalet varugrupper. I Europa har exportutvecklingen i olika varugrupper utvecklats svagare eller i takt med världsmarknaden. I Nordamerika har exporten utvecklats starkare än världsmarknaden inom fordon, stål och trävaror. Asien har ökat sin export avsevärt snabbare än världsmarknaden inom samtliga varugrupper utom fordon och kläder och skor. Kinas exportresa är imponerande med näst intill en dubblering av exporten på tio år. Elektronik med telekom är den överlägset största varugruppen.

En god omvärldskonjunktur tillsammans med en svag krona gynnar svensk export. Att Sverige åter tar plats på den globala exportarenan är glädjande och det mesta talar för att Sverige fortsätter att ta andelar på den globala exportmarknaden framöver!

Lena Sellgren
Chefekononom

LENA SELLGREN
Chefekononom
Business Sweden

SVERIGE TAR ÅTER POSITION PÅ DEN GLOBALA EXPORT-MARKNADEN

Sveriges varuexport har minskat med 9 procent under de senaste tio åren, mätt i löpande priser i USD. Omvärlden har emellertid ökat sin export med 24 procent under samma period. Därmed har Sverige tappat marknadsandelar relativt andra länder. År 2016 bröts dock trenden och Sverige ökade sin andel – om än marginellt – på den globala exportmarknaden. År 2017 fortsatte Sverige att ta andelar på den globala exportmarknaden. Global Exportanalys fokuserar på varuexport och de största varugrupperna inom svensk export för att se inom vilka varugrupper Sverige tar respektive tappar exportmarknadsandelar.

FORTSATT ÖKNING AV SVERIGES EXPORTMARKNADSANDEL

Ifjol uppgick Sveriges varuexport till drygt 1300 miljarder kronor i löpande priser. Exporten är en viktig motor i svensk ekonomi och utgör nästan hälften av BNP. Varuexporten utgör drygt två tredjedelar av den totala exporten och utvecklingen av varuexporten är därför av stor betydelse för den totala exporten.

Sveriges exportmarknadsandel uppgår till drygt 1,3 procent. För tio år sedan var andelen 1,8 procent. Med undantag av åren 2010 och 2011 har Sverige från 2007 fram till 2015 tappat marknadsandelar på världsmarknaden. År 2016 bröts emellertid den nedåtgående trenden för Sveriges exportmarknadsandel. Sverige ökade till och med – om än marginellt – sin exportmarknadsandel. 2017 fortsatte den positiva utvecklingen då Sverige tog andelar på den globala exportmarknaden. Förklaringen till ökningen de senaste två åren är att investeringskonjunkturen i Europa har tagit fart och att

efterfrågan på svenska verkstadsprodukter därmed har ökat. Europa är en stor exportmarknad för Sverige då drygt 73 procent av den svenska varuexporten går till Europa.

Sveriges exportutveckling för både 2016 och 2017 var mer gynnsam jämfört med världsmarknaden. År 2016 minskade världsmarknadens export med nästan 3 procent. Sveriges export minskade visserligen också, dock inte lika mycket som världsmarknadens export och exporten i stora länder som Kina och USA. För 2017 var Sveriges exporttillväxt på nästan 10 procent starkare än världsmarknaden och länder som Kina, Tyskland, USA och Japan.

Under perioden 2007–2017 ökade världsmarknaden exporten med 24 procent, medan Sverige minskade sin export med 9 procent. Det är dock viktigt att understryka att samtliga beräkningar i analysen utgår från löpande priser i USD. Såväl pris- som valutaeffekter är därmed inkluderade. Rensas pris- och valutaeffekten bort, det vill säga om analysen för Sverige görs

i fasta priser i svenska kronor blir bilden annorlunda. Under åren 2007–2017 har varuexporten i fasta priser i svenska kronor ökat med drygt 13 procent, vilket kan jämföras med fallet på drygt 9 procent i löpande priser i USD. Pris- och valutaeffekten kan därmed förklara en stor del av skillnaden i utvecklingen mellan varuexporten i fasta respektive löpande priser.

Att Sveriges export i löpande priser i USD minskat innebär att Sverige sammantaget har tappat exportmarknadsandelar. En förklaring till att Sveriges exportandel minskat är att finanskrisen – med ett stort fall i investeringar i flertalet av Sveriges viktigaste handelspartners – resulterade i en minskad efterfrågan på särskilt verkstadsvaror, varor som Sverige i stor utsträckning exporterar. Verkstadsprodukter såsom maskiner, fordon, elektronik med telekom och instrument utgör drygt 40 procent av Sveriges totala varuexport.

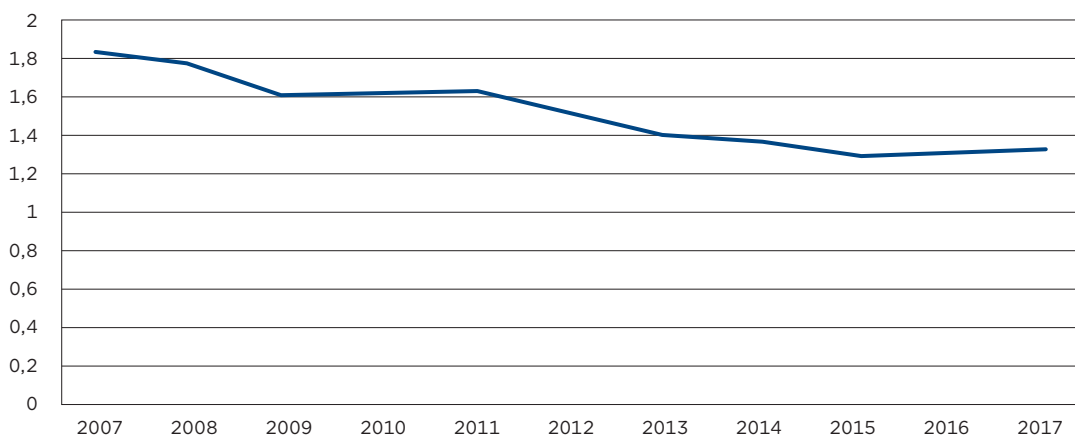
En ytterligare tänkbar förklaring är att tillväxtekonomier, såsom Kina och Indien, fortsatt tagit position som nya och relativt stora aktörer i världsekonomin och därmed även bidragit till en utökning av den globala exportmarknaden. Kina blev medlem i Världshandelsorganisationen (WTO) 2001 och har efter det ökat sin export kraftigt, med strax över 800 procent. De

senaste tio åren har tillväxten varit fortsatt god men lägre, drygt 85 procent. En mer utvecklade ekonomi som Sverige har därmed blivit en relativt sett mindre aktör. Även andra tillväxtekonomier har haft en relativt gynnsam utveckling av sin export åren 2007–2017, exempelvis Polen, Turkiet och Brasilien, med tillväxttal på mellan 35 och 60 procent.

Att tillväxtekonomierna ökat sin export snabbare än Sverige är en förväntad utveckling. En mer problematisk utveckling är att även flera utvecklade ekonomier har ökat sin export snabbare än Sverige. Europas export ökade med drygt 9 procent 2007–2017, vilket står i kontrast till Sveriges exportminskning på drygt 9 procent under perioden. Exportvärdet i Sverige och Norge ligger fortfarande på en lägre nivå än innan finanskrisen. Exportvärdet i Tyskland ligger strax över nivån innan finanskrisen och har därmed hämtat upp fallet efter krisåren. USA ligger en bra bit över nivån innan finanskrisen.

Skillnaden i exporttillväxt under de senaste tio åren blir tydligare när fördelningen av världsexporten per region år 2007 jämförs med år 2017. Europa och Nordamerika förlorar sammantaget andelar på den globala exportmarknaden, medan tillväxtekonomierna tar andelar. År

SVERIGES EXPORTMARKNADSANDEL* 2007-2017, PROCENT AV VÄRLDSMARKNADEN

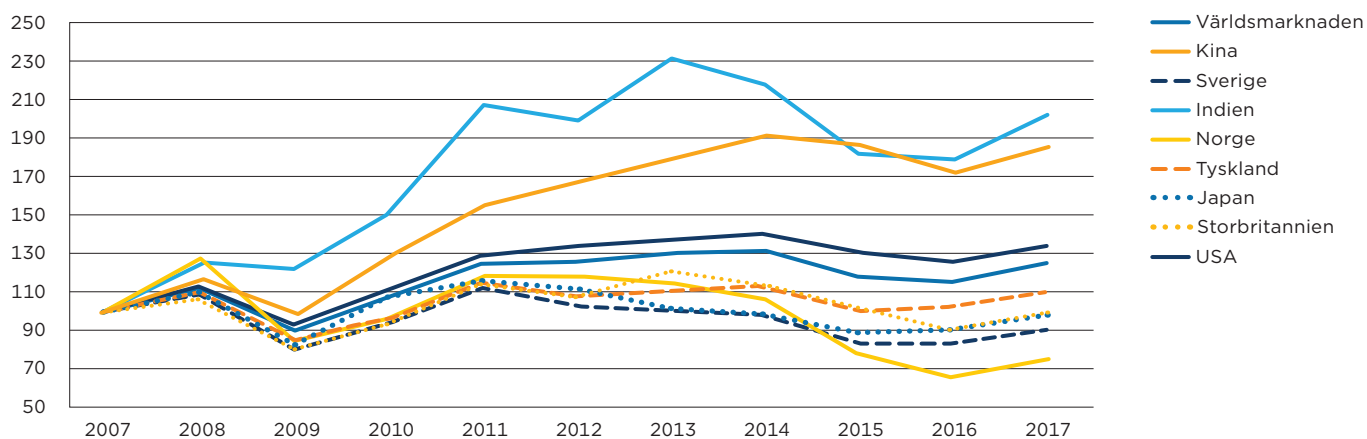

*Andel av världsmarknaden, se definition på sida 7.

EXPORTUTVECKLING FÖR VAROR 2016/2017 FÖR SVERIGE OCH UTVALDA LÄNDER PÅ VÄRLDSMARKNADEN

År	Sverige	Världsmarknaden	Kina	Tyskland	USA	Japan
2016	- 0,4	- 2,7	- 7,7	+0,9	- 3,4	+3,2
2017	+9,8	+8,7	+7,9	+8,2	+6,6	+8,2

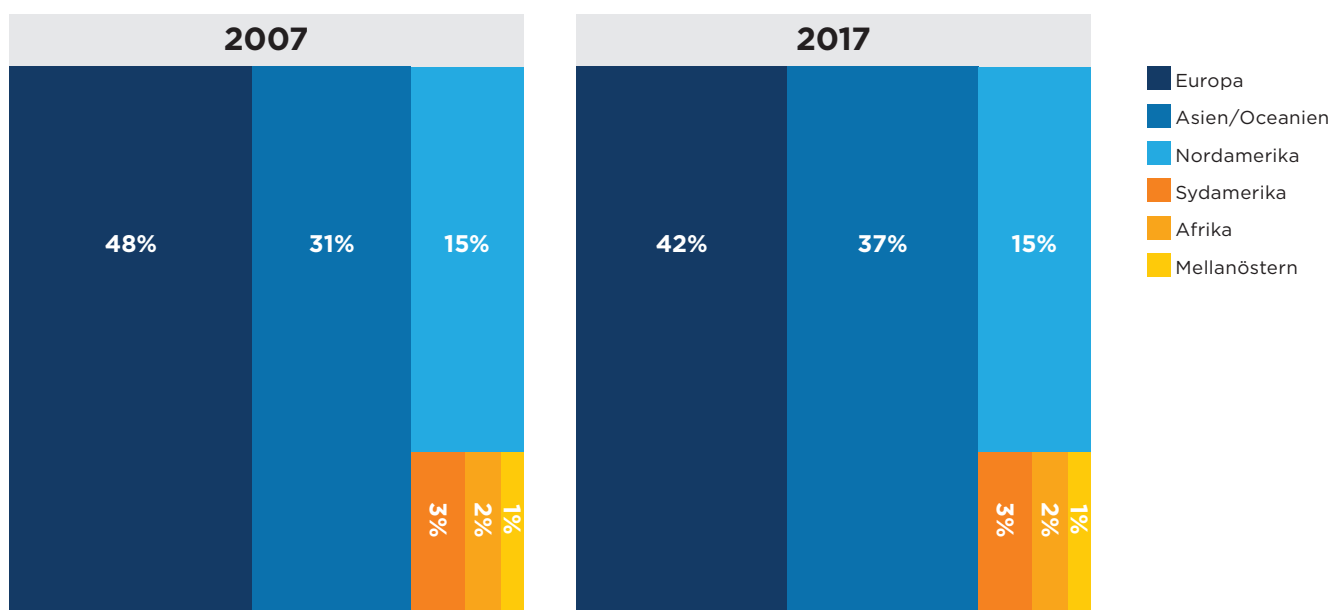
EXPORTUTVECKLING VAROR, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

2007 stod Europa och Nordamerika för 63 procent av världsexporten. På tio år har andelen fallit till 57 procent. Fallet förklaras helt och hållet av att Europas andel har minskat, medan Nordamerikas andel har varit oförändrad. Asien och Oceanien har däremot ökat sin andel på exportmarknaden påtagligt, från en marknadsandel på knappt 31 procent år 2007 till 37 procent tio år senare. Andelarna för Sydamerika, Afrika och Mellanöstern är i princip oförändrade.

Kina är i dagsläget världens största varuexportör med ett exportvärde på drygt 2 263 miljarder USD. USA och Tyskland, som är världens andra respektive tredje största exportör, exporterar varor för drygt 1 500 miljarder USD. Japan, Sydkorea, Hong Kong, Frankrike, Nederländerna, Italien och Storbritannien är också stora aktörer på den globala marknaden för varuexport.

FÖRDELNING AV VÄRLDSEXPORTEN* PER REGION, 2007 OCH 2017

*Omfattar alla världens länder som redovisat data för 2017, ej världsmarknaden i ovanstående ruta

Löpande priser: Analysen utgår från löpande priser, i USD, vilket visar det nominella värdet. Det inkluderar därmed värdeförändringar från pris- och valutaeffekter.

Världsmarknaden: För att skapa ett relevant jämförelsemått används begreppet "världsmarknaden". Det avser varuexporten från 23 stora exportländer samt Sverige. Länderna omfattar de viktigaste länderna i Västeuropa (Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland), samt ett antal andra konkurrentländer till Sverige så som Polen, Turkiet, Kanada, Mexiko, USA, Brasilien, Japan, Kina, Indien och Australien. Tillsammans står de 24 länderna för drygt tre fjärdedelar av världsexporten.

Mätperiod med index: Analysen omfattar tidsperioden 2007-2017. År 2007 används som basår, vilket ger en bild av utvecklingen för respektive land relativt 2007 (det vill säga index 2007 = 100).

Globala värdekedjor: Statistiken tar inte hänsyn till att en betydande del av exportvaror förädlas och vidareexporteras av globalt verksamma företag.

Källor: All statistik är hämtad ur databasen UN Comtrade och är bearbetad av Business Sweden.

VÄRLDENS TIO STÖRSTA EXPORTÖRER AV VAROR ÅR 2017, MILJARDER DOLLAR (USD)

Land	Varuexport	Andel av världs- exporten, procent
Kina	2 263	14,6
USA	1 546	10,0
Tyskland	1 450	9,4
Japan	698	4,5
Sydkorea	574	3,7
Hong Kong	550	3,6
Frankrike	523	3,4
Nederländerna	506	3,3
Italien	503	3,2
Storbritannien	442	2,9

SVAG UTVECKLING INOM FLERTALET SEGMENT

Nedbrutet på varugrupper är det livsmedel som är den stora vinnaren under perioden 2007–2017. Den svenska livsmedelsexporten har ökat snabbare än världsmarknaden under perioden. Nämnas bör dock att knappt hälften av livsmedelsexporten utgörs av norsk lax som passerar genom Sverige. Dessutom ligger livsmedelsexporten på en låg nivå. Livsmedel utgör endast 6 procent av Sveriges totala varuexport. Inom övriga varugrupper har svensk export ökat långsammare än världsmarknaden.

I tabellen nedan redovisas exportutvecklingen per varugrupp 2017 jämfört med 2007.

Färgkodningen indikerar utvecklingen jämfört med världsmarknaden.

Det är inte bara Sveriges export som har ökat långsammare än världsmarknaden. Även Europas utveckling sammantaget är svagare än världsmarknadens för samtliga varugrupper. Nordamerikas export ökade snabbare än världsmarknaden för fordon, stål och trävaror. För resten av varugrupperna var utvecklingen i linje med eller svagare än världsmarknaden. Asien och Oceanien ökade sin export snabbare än världsmarknaden för majoriteten av varugrupperna.

EXPORTUTVECKLING PER VARUGRUPP OCH REGION, 2007–2017, INDEX 2007=100

Varugrupp	Världsmarknaden	Sverige	Europa	Asien och Oceanien	Nordamerika	Sydamerika	Afrika	Mellanöstern
Maskinindustri	116,48	85,87	105,08	162,14	110,79	116,27	96,87	149,26
Fordon	118,70	98,09	115,37	119,63	139,24	110,01	183,84	98,35
Kemi med läkemedel	129,36	102,27	122,46	166,60	127,72	123,37	187,77	178,92
Elektronik med telekom	122,39	74,49	96,39	148,39	119,72	67,33	192,83	195,02
Massa och papper	105,68	84,91	93,04	186,69	100,32	141,15	145,64	151,84
Livsmedel	149,92	160,64	142,57	205,59	159,10	157,66	220,59	179,36
Stål	84,90	64,33	71,84	108,14	95,91	86,34	86,58	322,34
Trävaror	106,44	73,00	95,76	131,52	122,25	107,84	127,00	183,43
Metallindustri	125,70	85,03	106,81	165,17	123,43	133,01	122,64	101,27
Instrument	145,15	89,32	142,60	160,33	138,08	113,01	214,61	212,13
Kläder och skor	140,21	148,44	130,34	131,63	115,02	75,93	95,21	108,94
Möbler	139,98	83,58	111,29	193,78	127,37	64,50	93,89	231,58
Total	124,46	90,56	109,45	151,08	128,41	126,86	113,72	101,22

- Starkare utveckling än världsmarknaden
- Ungefär samma utveckling som världsmarknaden
- Svagare utveckling än världsmarknaden

Not. Färgkodningen indikerar utvecklingen jämfört med världsmarknaden.

Ifjol var Sveriges exporttillväxt starkare än världsmarknadens exporttillväxt för tre av varu-grupperna, nämligen fordon, stål och kläder och skor. Särskilt exporten inom fordons-industrin utvecklades starkt. Fordon är en stor varugrupp och utgör nästan 14 procent av den totala varuexporten. Det kraftiga exportlyftet för fordon var av stor betydelse för den totala varuexporten som ökade snabbare än världsmarknaden ifjol. Exportutvecklingen för kemi, elektronik, massa och papper, livsmedel, metaller och instrument utvecklades svagare än världsmarknaden. Inom maskinindustrin, trävaror och möbler utvecklades svensk export ungefär i linje med världsmarknaden.

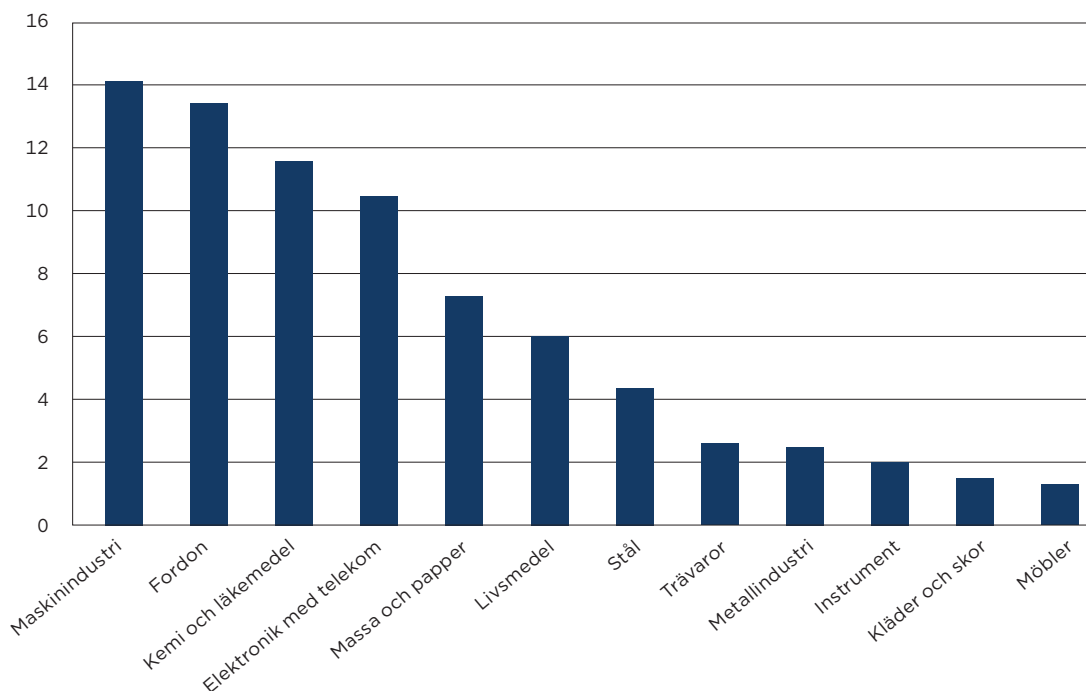
Verkstadsindustrin, och särskilt maskin- och fordonsindustrin, dominerar svensk varuexport med drygt 40 procent av den totala varuexporten. Även kemi, elektronik, massa och papper samt livsmedel utgör viktiga varugrupper. De i analysen inkluderade varu-grupperna stod för cirka 80 procent av svensk varuexport 2017. Rafinerade oljeprodukter är en stor varugrupp som exkluderades ur analysen då det utgör en starkt volatil varugrupp.

EXPORTUTVECKLING 2017 JÄMFÖRT MED 2016, LÖPANDE PRISER USD

Varugrupp	Världs- marknaden	Sverige
Maskinindustri	9,7	8,7
Fordon	7,9	17,7
Kemi med läkemedel	9,6	6,6
Elektronik med telekom	8,6	2,6
Massa och papper	5,8	4,3
Livsmedel	7,8	0,3
Stål	16,9	18,4
Trävaror	7,8	8,7
Metallindustri	8,3	2,5
Instrument	6,8	-2,8
Kläder och skor	4,2	5,5
Möbler	5,2	4,4
Total	8,7	9,8

- Starkare utveckling än världsmarknaden
- Ungefär samma utveckling som världsmarknaden
- Svagare utveckling än världsmarknaden

SVERIGES VARUEXPORT FÖRDELAD PER BRANSCH, 2017, PROCENT

KINA - EN IMPONERANDE EXPORTRESA

Ifjol uppgick Kinas varuexport till 2263 miljarder USD. För tio år exporterade Kina varor till ett värde av 1 220 miljarder USD. Det är mer än en dubbling på ett decennium. Vid millennieskiftet var varuexporten betydligt lägre, 250 miljarder USD. Sedan Kina blev medlem i världshandelsorganisationen (WTO) har Kinas varuexport ökat med strax över 800 procent. Det motsvarar en genomsnittlig årlig ökning på hela 14 procent.

Kina har gått från en relativt liten aktör på den globala världsmarknaden till att vara den största exportören. År 2000 uppgick Kinas exportmarknadsandel till strax över 5 procent. Ifjol stod landet för nästan en femtedel av världsmarknadens export. De senaste åren har dock andelen minskat. Det beror till stor del på att den kinesiska tillväxttakten successivt växlat ner – ett resultat av en övergång mot en mer långsiktigt uthållig tillväxt där den inhemska ekonomin får en allt tyngre roll som tillväxtmotor.

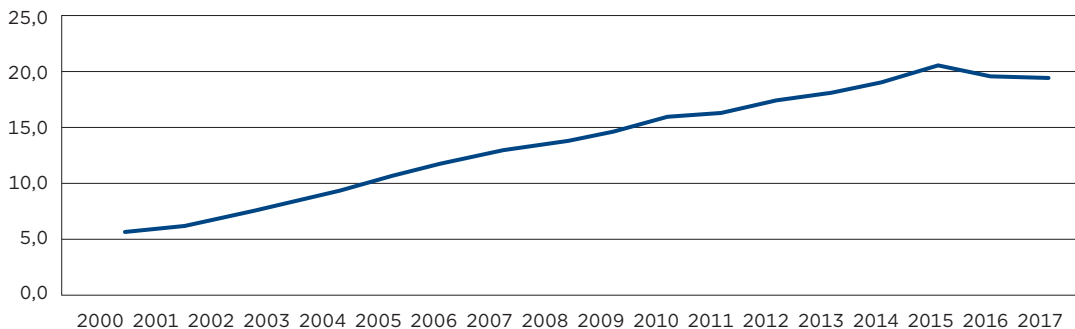
Elektronik med telekom är den överlägset största varugruppen. Ifjol stod elektronikexporten för mer

än en tredjedel av varuexporten. Även historiskt har elektronikexporten varit den största varugruppen i varuexporten. Den snabbaste ökningen skedde mellan år 2000 och 2007, då elektronik med telekom ökade sin exportandel från 25 procent till 36 procent.

Andra stora varugrupper är kläder och skor och maskinindustri som står för nästan en tiondel vardera av den kinesiska varuexporten. Kläder och skor har dock halverat sin exportandel på 17 år, från 18 procent år 2000 till 9 procent år 2017. Maskinindustrins andel har nästan fördubblats sedan millennieskiftet och uppgår nu till nästan 9 procent.

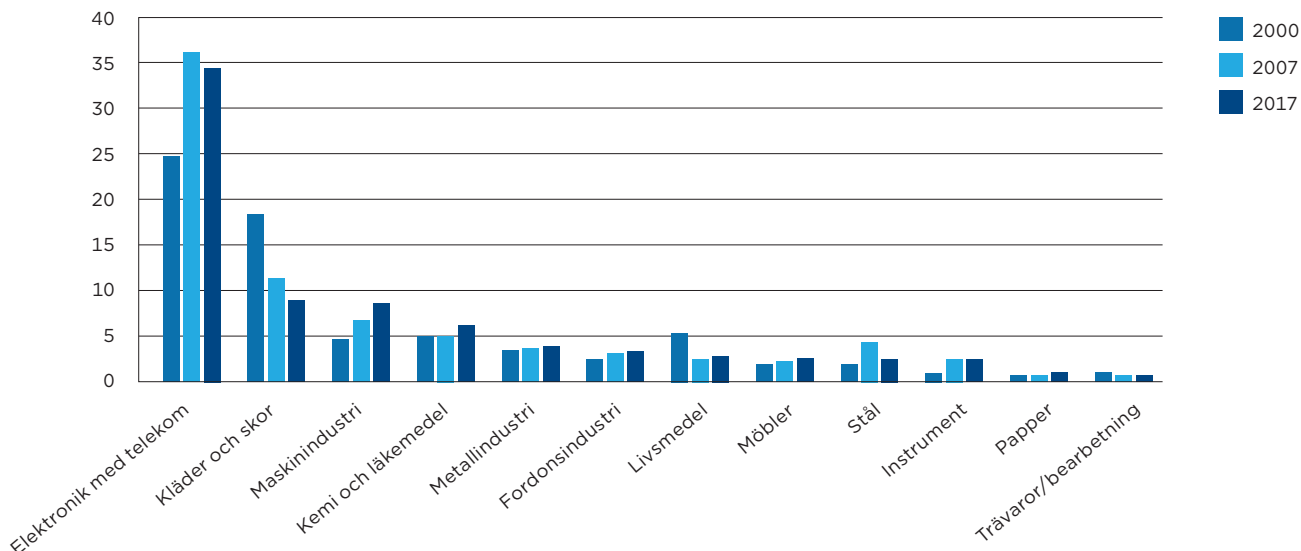
Nästan hälften av kinesisk varuexport går till övriga Asien. Nordamerika och Europa står för drygt en femtedel av den kinesiska varuexporten vardera. Övrig export går till länder i Afrika och Sydamerika. USA är Kinas viktigaste handelspartner. Landet importerar knappt en femtedel av Kinas varuexport. Andra stora mottagare av kinesisk varuexport är Hong Kong, Japan, Sydkorea, Vietnam och Tyskland.

KINAS EXPORTMARKNADSANDEL* 2000–2017, PROCENT

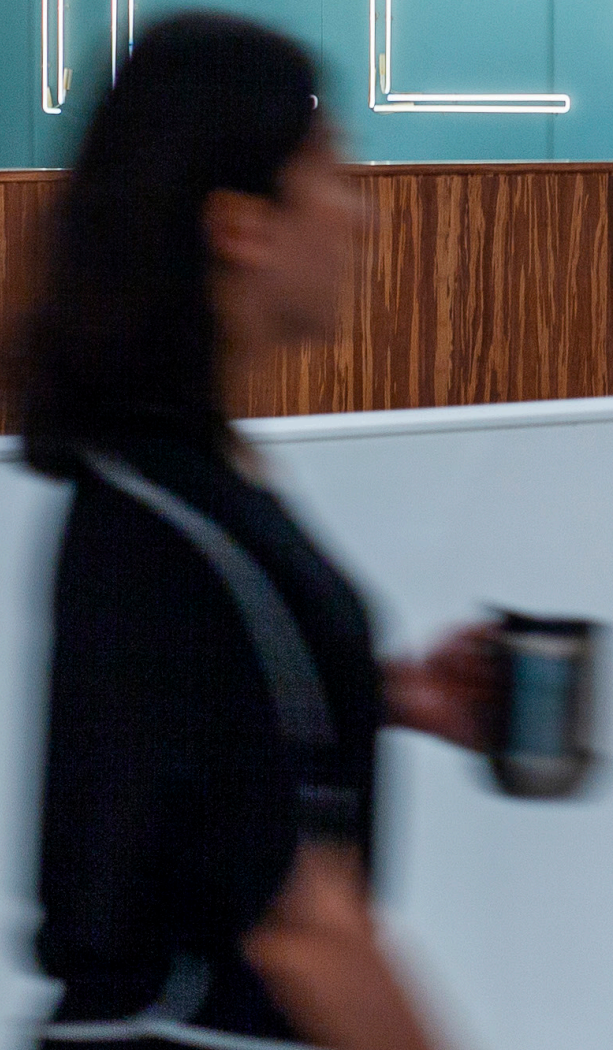

*Andel av världsmarknaden, se definition på sida 7.

KINAS VARUEXPORT FÖRDELAD PER BRANSCH, 2000, 2007 OCH 2017, PROCENT

HELLO

SVENSK MASKININDUSTRI UNGEFÄR I LINJE MED VÄRLDSMARKNADEN IFFJOL

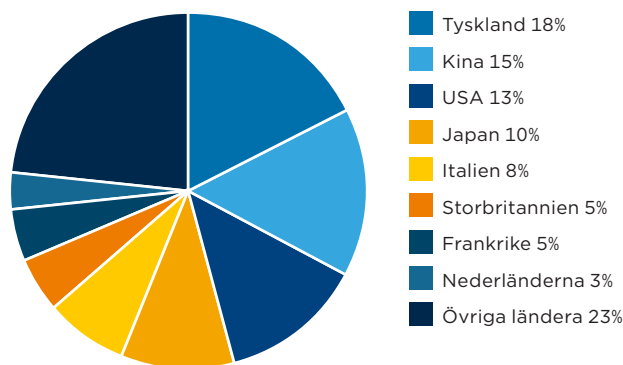

Under perioden 2007–2017 ökade världsmarknadens export inom maskinindustri med 16 procent. Sveriges export av maskinprodukter föll med cirka 14 procent under perioden. Både 2015 och 2016 var tillväxten på världsmarknaden sammantaget negativ. Ifjol blev tillväxten kraftigt positiv, nästan 10 procent. Att Sveriges export fallit det senaste decenniet medan världsmarknadens export har ökat innebär att Sverige har tappat marknadsandelar inom maskinindustrin. År 2007 var Sveriges andel av världsmarknadens export inom maskinindustri 2,3 procent. Ett decennium senare har den minskat till 1,7 procent.

Under 2017 ökade världsmarknadens export inom maskinindustri med 10 procent och Sveriges export med strax under 9 procent. Sveriges exportutveckling var alltså ungefär i linje med världsmarknadens ifjol.

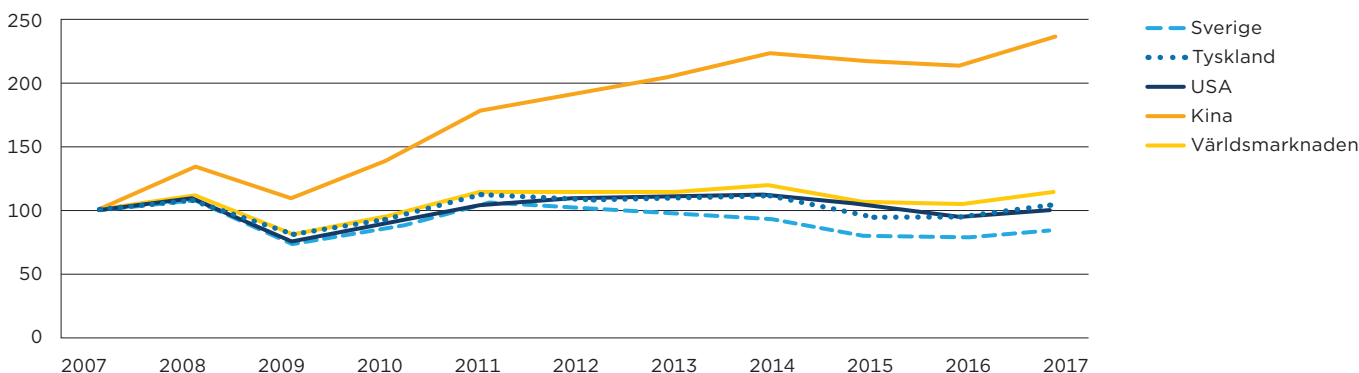
Tyskland är den största exportören inom maskinindustri med 18 procent av den totala exporten på världsmarknaden. Landet ökade sin export med drygt 6 procent mellan 2007 och 2017. Kina, som idag är den nästa största maskinindustriexportören med 15 procent av världsmarknaden, ökade sin export med 137 procent under perioden. På tredje plats inom varugruppen kommer USA med 13 procent av exporten på världsmarknaden. På tio år har USA:s maskinindustriexport ökat med 2 procent.

FÖRDELNING AV VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM MASKININDUSTRI, 2017

Maskinindustrin har länge varit den största varugruppen inom svensk exportindustri och omfattar idag 14 procent av Sveriges totala varuexport. Maskinindustri avser maskiner för särskilda industrier, metallbearbetningsmaskiner och andra icke elektriska maskiner och apparater. Inom maskinindustrin finns många av Sveriges traditionella exportföretag så som ABB, Atlas Copco, SKF, Alfa Laval och Husqvarna. Andra stora exportbolag är Epiroc Rock Drills, Hexagon, Nibe, Systemair, Gunnebo och Valmet. Därutöver finns ett stort antal små och medelstora företag.

EXPORTUTVECKLING MASKININDUSTRI, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

HASTIGHETEN ÖKAR I FORDONSINDUSTRIN

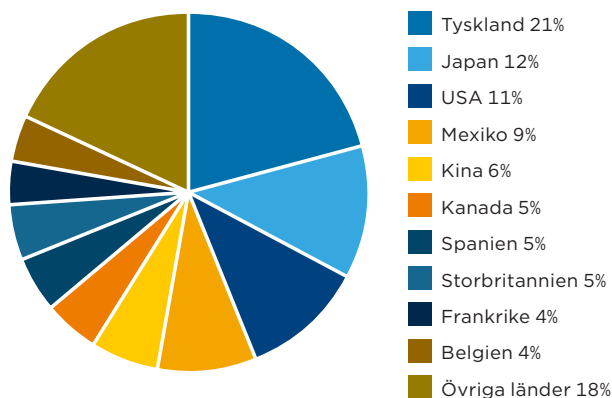
Världsmarknadens export inom fordonsindustri ökade med 19 procent mellan 2007–2017. Efter 2009 har utvecklingstalen varit positiva, med undantag av en tillfällig minskning 2015. Sveriges fordonsexport minskade däremot med nästan 2 procent under perioden. Det innebär att Sverige har tappat marknadsandelar på världsmarknaden. Sveriges exportmarknadsandel av fordon har minskat från 2,1 procent 2007 till 1,8 procent 2017.

Mellan 2016 och 2017 ökade världsmarknadens export inom fordonsindustri med 8 procent. Sveriges ökning av exporten var avsevärt starkare, hela 18 procent. Sverige ökade alltså sin marknadsandel inom varugruppen väsentligt förra året.

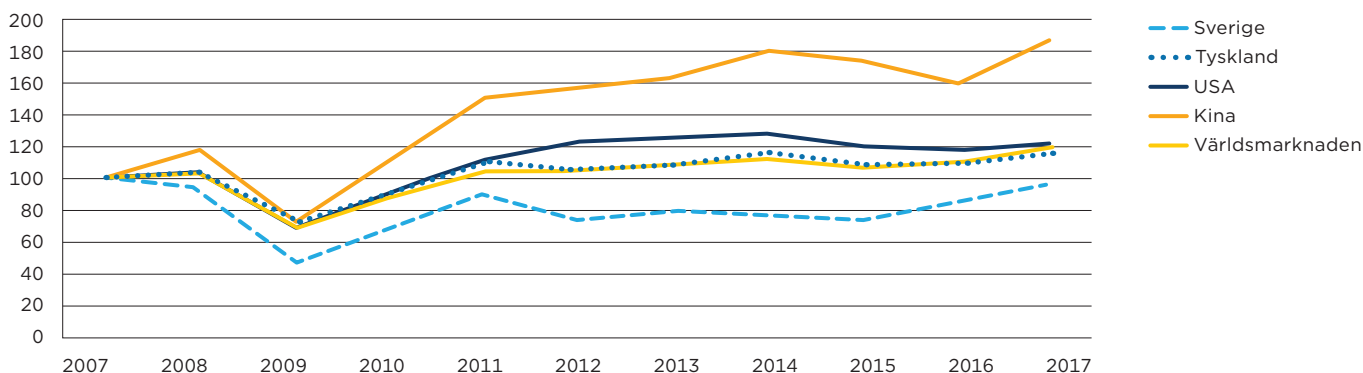
Tyskland är överlägset den största exportören inom fordonsindustrin. Landet står för mer än en femtedel av världsmarknadens export och har på tio år ökat sin export med 15 procent. Japan och USA är också stora aktörer med 12 respektive 11 procent av världsmarknadens export. USA hade en något starkare utveckling än världsmarknaden under perioden 2007–2017 och ökade sin export med drygt 22 procent.

Fordonsindustrin är den andra största varugruppen och utgör nästan 14 procent av Sveriges totala varuexport. Kategorin består av fordon för vägar. Volvo AB, Volvo Cars, Volvo bus-sar och Scania är exempel på stora företag som dominerar branschen. Viktiga komponenttillverkare är Autoliv, Thule Group och Haldex.

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM FORDONSINDUSTRIN, 2017

EXPORTUTVECKLING FORDONSINDUSTRIN, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

SVERIGE TAPPAR ANDELAR INOM KEMI OCH LÄKEMEDEL

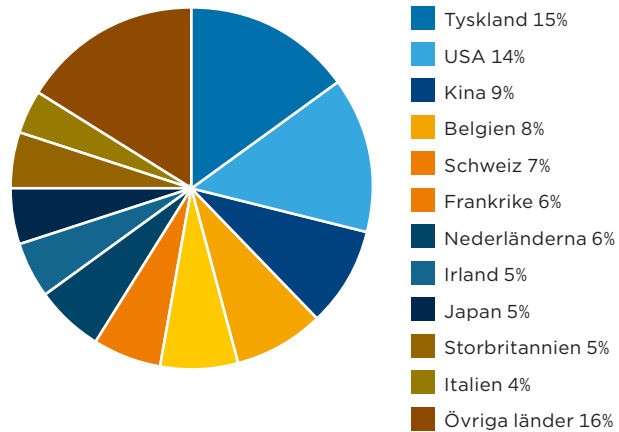
Världsmarknadens export inom kemi med läkemedel ökade med 30 procent under perioden 2007–2017. Sveriges ökning på 2 procent var betydligt mindre. Sverige har därmed tappat marknadsandelar jämfört med världsmarknaden. År 2007 uppgick Sveriges andel av världsmarknadens export inom kemi med läkemedel till 1,5 procent. Ett decennium senare har den minskat till 1,2 procent.

År 2017 ökade världsmarknadens och Sveriges export med 10 respektive 7 procent. Det innebär att Sverige tappade marknadsandelar relativt världsmarknaden även förra året.

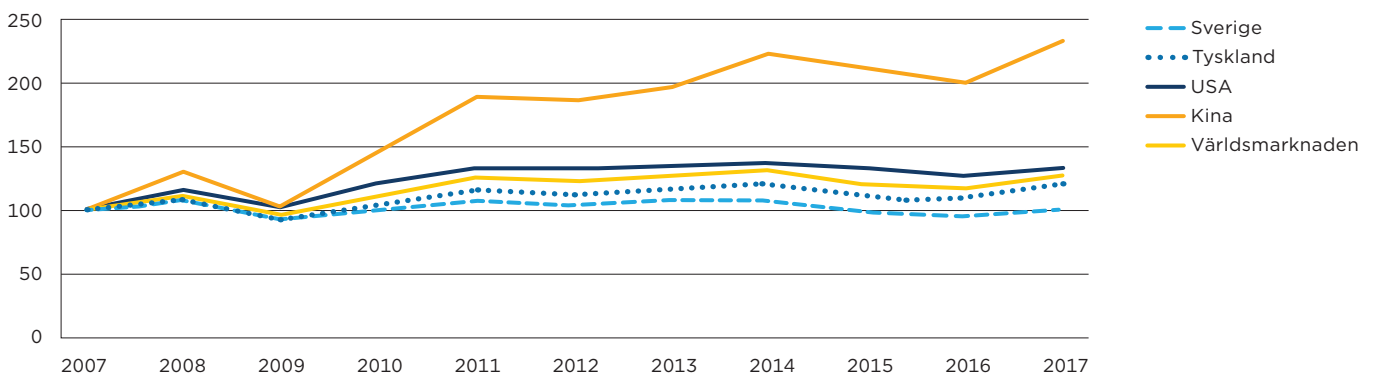
Tyskland och USA är de största exportörerna inom varugruppen. Tillsammans står de för nästan en tredjedel av världsmarknadens export. Tyskland ökade dock sin export något långsammare än världsmarknaden under perioden 2007–2017 medan USA:s export ökade snabbare. Kina som är den tredje största exportören inom kemi med läkemedel ökade sin export med hela 134 procent på tio år.

Kemi med läkemedel – som är den tredje största varugruppen – står för nästan 12 procent av svensk varuexport. Varugruppen består av kemiska produkter såsom kemikalier, gödningsprodukter och plaster, samt läkemedel. En betydande del av Sveriges kemiindustri ingår idag i internationella koncerner som Akzo Nobel och Borealis. Läkemedelsbranschen domineras av Astra Zeneca, ett av Sveriges största exportföretag. Ytterligare stora exportföretag i branschen är Pfizer Health, Meda och Octapharma. Till läkemedel hör även att stora royaltointäkter genereras, vilket registreras i tjänsteexporten som inte ingår i denna analys.

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM KEMI MED LÄKEMEDEL, 2017

EXPORTUTVECKLING KEMI MED LÄKEMEDEL, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

ELEKTRONIK MED TELEKOM FORTSÄTTER ATT TAPPA

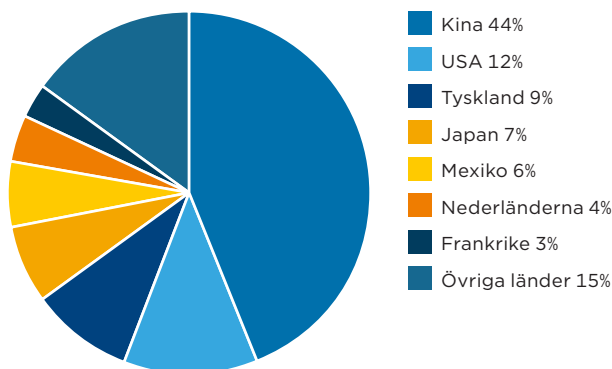
Under de senaste tio åren har världsmarknadens export inom elektronik med telekom ökat med 22 procent. Utvecklingen sedan 2007 har varit långsam med en genomsnittlig årlig tillväxt på drygt 2 procent. Sveriges export har minskat kraftigt under perioden, med nästan 26 procent. Efter finanskrisen skedde visserligen en återhämtning av exporten men omkring år 2012 började den – med undantag av en svag uppgång 2014 – att minska. Under 2017 ökade den svenska exporten inom varugruppen med nästan 3 procent. Sammantaget har dock utvecklingen för den svenska elektronikexporten varit svag de senaste tio åren. Utvecklingen har varit svagare än världsmarknadens, vilket innebär att Sverige har tappat marknadsandelar relativt världsmarknaden. Sveriges andel av världsmarknadens export har minskat från 1,5 procent år 2007 till 0,9 procent 2017.

Under 2017 ökade världsmarknadens export inom elektronik med knappt 9 procent. Sveriges ökning på 3 procent var lägre och Sverige tappade därmed ytterligare marknadsandelar inom varugruppen.

Kina är den överlägset största aktören med nästan hälften av världsmarknadens elektronikexport. Under 2007–2017 ökade landet sin elektronikexport 78 procent. Huawei och ZTE är exempel på telekomproducenter med en stor exportandel. Viktigt att nämna är också att Kina används som sammansättningsland och exportplattform för ljud-, radio- och TV-produkter.

Även USA och Tyskland är stora exportörer inom varugruppen, med 12 respektive 9 pro-

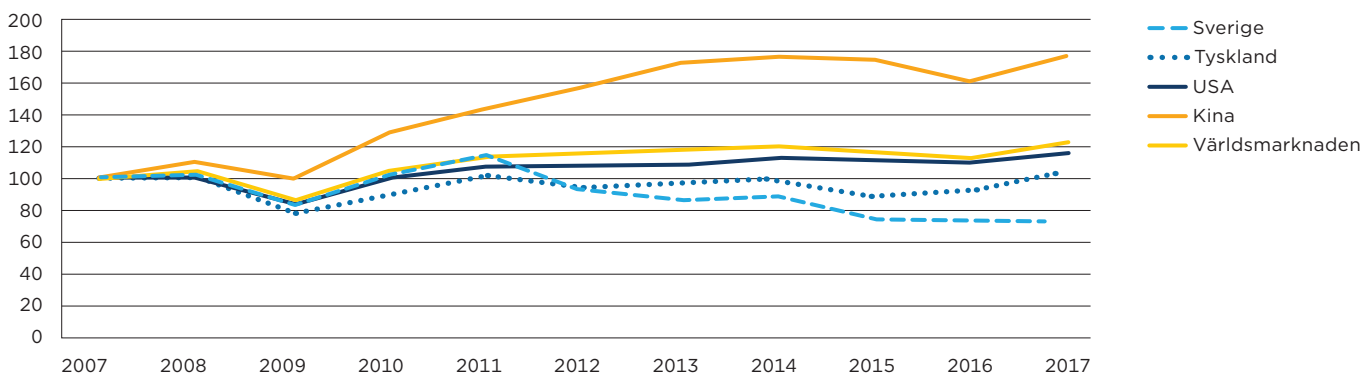
FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM ELEKTRONIK MED TELEKOM, 2017

cent. Båda länderna ökade sin elektronik svagare relativt världsmarknaden under perioden 2007–2017.

Elektronik med telekom inkluderar elektriska produkter och utrustning för till exempel generering och distribution av elström, datorer och datorutrustning, elektroniska komponenter, hushållsapparater, samt telekommunikationsutrustning och ljud-, radio och TV-produkter. Ericsson har traditionellt varit en stor exportör inom varugruppen. Sedan år 2015 klassas Ericsson som ett tjänsteföretag. Trots omklassificeringen är Ericsson dock fortfarande en stor leverantör av basstationer. En övervägande del av leveranserna sker dock från andra länder, så kallad trepartshandel (merchanting).

EXPORTUTVECKLING ELEKTRONIK MED TELEKOM, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

SVERIGE FORTSATT VIKTIG GLOBAL AKTÖR INOM MASSA OCH PAPPER

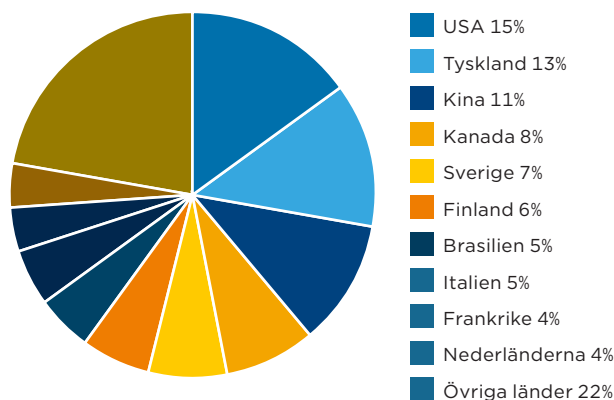
Åren 2007–2017 ökade världsmarknadens export inom massa och papper med cirka 6 procent. Efter finanskrisen skedde en uppgång i exporten, men de senaste åren har utvecklingen varit svag. Sverige minskade sin export av massa och papper med 15 procent under perioden och har således tappat marknadsandelar relativt världsmarknaden. För tio år sedan uppgick Sveriges exportandel som andel av världsmarknadens till 8,3 procent. 2017 har den minskat till 6,7 procent.

Under 2017 ökade världsmarknadens export inom massa och papper med nästan 6 procent. Sveriges exportökning på lite mer än 4 procent var något svagare än världsmarknadens, vilket betyder att Sverige tappade marknadsandelar relativt omvärlden.

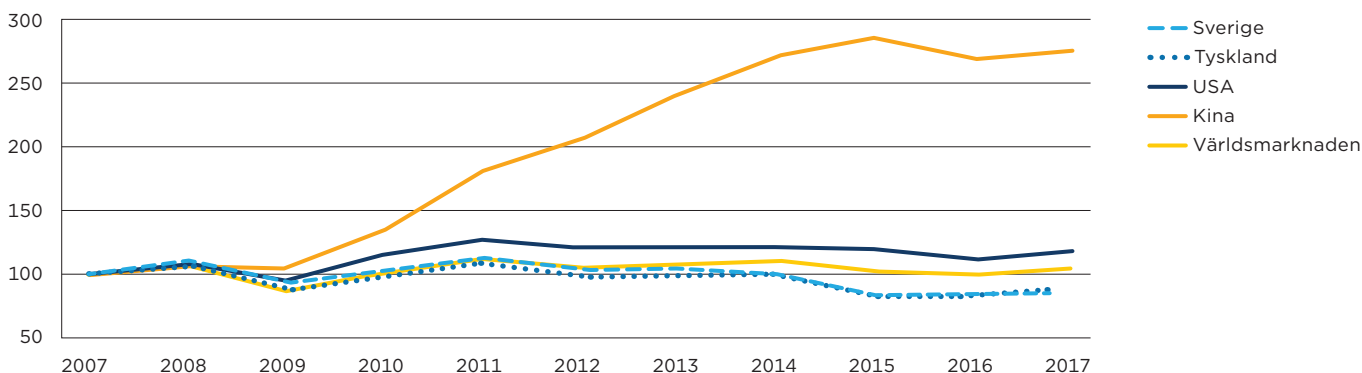
USA är den största exportören inom varugruppen med 15 procent av exporten. Även Tyskland och Kina är stora aktörer med drygt 13 respektive 11 procent av exporten. USA ökade sin export med 19 procent under perioden 2007–2017 medan Tysklands export minskade med nästan 11 procent. Kina ökade sin export med hela 175 procent på tio år.

I dagsläget är massa- och pappersindustrin den femte största varugruppen med drygt 7 procent av den svenska varuexporten. SCA, Metsä, Stora Enso, Billerud Korsnäs, Holmen, Södra Skogsägarna och Kappa Kraftliner är företag som dominerar marknaden. Exporten utgör en stor del – drygt 90 procent – av massa- och pappersföretagens produktion.

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM MASSA OCH PAPPER, 2017

EXPORTUTVECKLING MASSA OCH PAPPER, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

LIVSMEDEL TAPPADE MARKNADSANDEL 2017

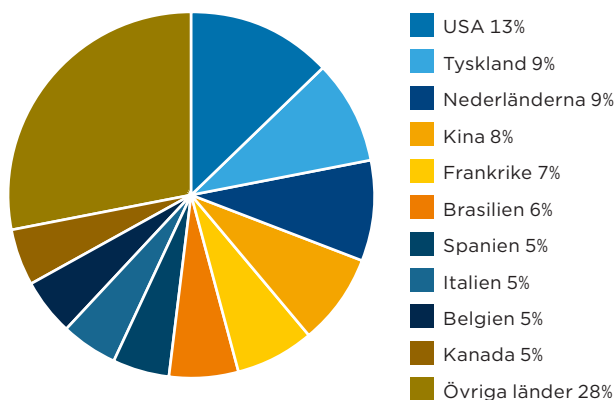
Under perioden 2007–2017 ökade världsmarknadens export inom livsmedel med nästan 50 procent. Sveriges ökning under perioden uppgick till strax över 60 procent. Sverige har således ökat sin export snabbare än världsmarknaden och därmed tagit marknadsandelar. För tio år sedan uppgick Sveriges andel av världsmarknadens livsmedelsexport till 1,0 procent. Fram till och med 2016 tog svensk livsmedelsexport trendmässigt andelar på världsmarknaden och 2017 uppgick andelen till 1,1 procent.

Mellan 2017 och 2016 ökade världsmarknadens export inom livsmedel med nästan 8 procent. Sveriges export inom varugruppen var i princip oförändrad. Det innebär att den uppåtgående trenden bröts och Sverige tappade därmed marknadsandelar under förra året.

USA är den största exportören av livsmedel, med 13 procent av världsmarknadens export. USA ökade sin export med drygt 50 procent under perioden. Tyskland, Nederländerna, Frankrike och Kina är andra stora aktörer med nästan en tiondel vardera. Tyskland och Nederländerna ökade båda sin export med drygt 40 procent under perioden. Frankrikes ökning på cirka 11 procent var betydligt lägre. Kina mer än fördubblade sin export under 2007–2017.

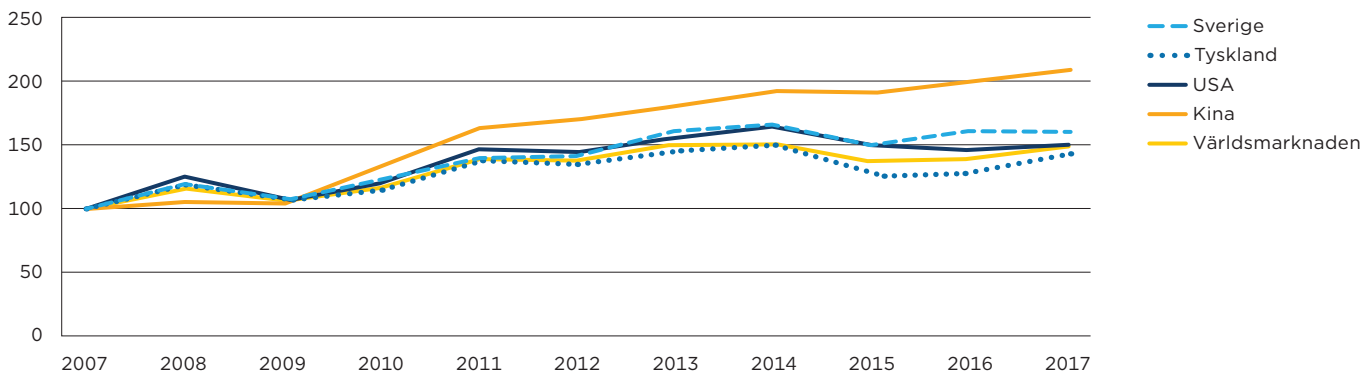
I varugruppen livsmedel ingår bland annat kött-, mjölk-, och fiskprodukter, grönsaker och frukt, kaffe och te, sockerprodukter samt

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM LIVSMEDEL, 2017

drycker och tobaksprodukter. Största svenska exportören är sedan flera år tillbaka Absolut Vodka, men även Åbro, Kopparbergs, Almondy, Annas Pepparkakor, Pågen, Gevalia Löfbergs, Findus, Abba, med flera är stora exportörer. Svensk livsmedelsindustri utvecklas starkt, främst i länder i Västeuropa och har i många regioner blivit synonymt med kvalitet och säkerhet. Det bör noteras att det finns ett mörkertal i den norska lax som passerar genom Sverige.

EXPORTUTVECKLING LIVSMEDEL, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

SVENSK STÅLEXPORT SLÅR VÄRLDSMARKNADEN

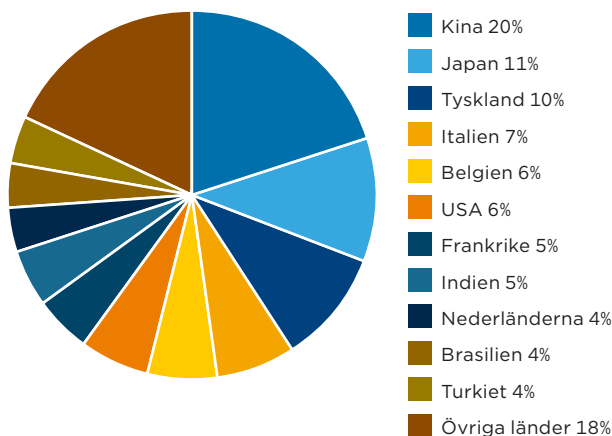
Under perioden 2007–2017 föll världsmarknadens export inom stålindustri med drygt 15 procent. 2009 var ett riktigt krisår då exporten inom stålindustrin nästan halverades. Utvecklingen har sedan dess varit blandad med hög tillväxt åren 2010 och 2011 och negativ tillväxt – med undantag av 2014 – åren 2012–2016. Sveriges stålexport föll med nästan 36 procent på tio år, vilket innebär att Sverige har tappat marknadsandelar relativt världsmarknaden. År 2007 uppgick Sveriges andel av världsmarknadens export av stål till 3,3 procent. 2017 har den fallit till 2,5 procent.

År 2017 var ett bra år för stålexporten som ökade med 17 procent. Sveriges export ökade marginellt mer med 18 procent. Sverige överträffade alltså världsmarknaden ifjol.

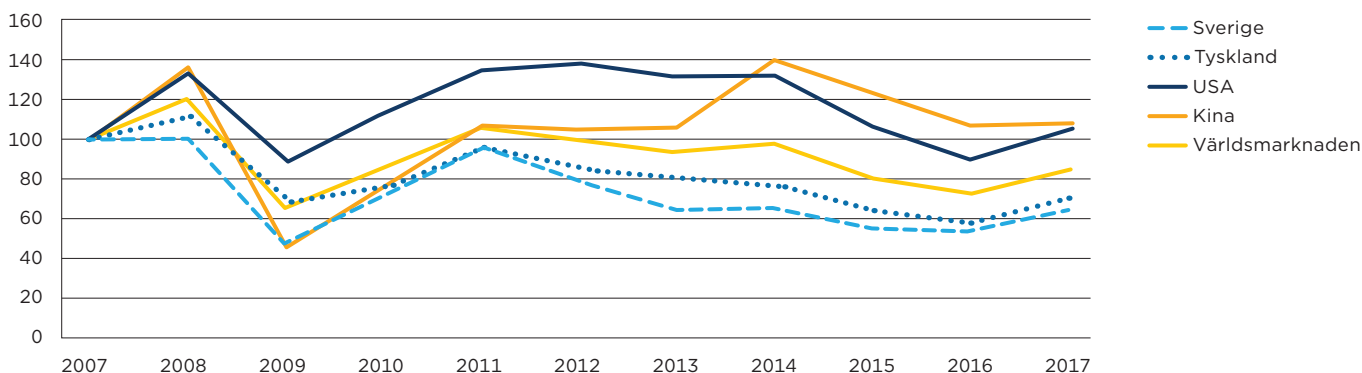
Kina är den största exportören inom stålindustrin. Landets exportandel uppgår till drygt en femtedel av världsmarknadens export. Landets stålexport ökade med drygt 8 procent under perioden. Japan och Tyskland är exempel på andra stora aktörer med lite mer än en tiondel av världsmarknadens stålexport vardera. Båda ländernas export minskade med drygt 15 respektive 30 procent under perioden.

I varugruppen stål ingår järn och stål. Sverige är idag en ledande nischproducent av olika typer av specialstål med aktörer som bland annat SSAB, Sandvik materials technology, Outokumpu stainless, Ovako och Uddeholms. Det mesta av så kallat handelsfärdigt stål som levereras av stålföretagen i Sverige går på export, vilket innebär att alla stålföretag är exportörer.

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM STÅL, 2017

EXPORTUTVECKLING STÅL, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

SVAG SVENSK UTVECKLING INOM METALLINDUSTRIN

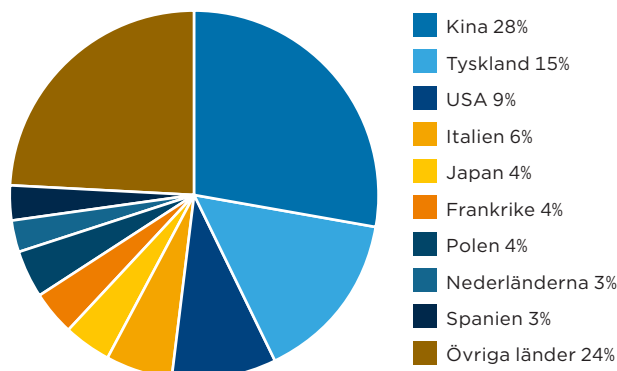
Mellan 2007–2017 ökade världsmarknadens export inom metallindustri med cirka 26 procent. Med undantag av 2015 och 2016 har exportutvecklingen efter finanskrisen varit relativt stabil. Sveriges export inom metallindustrin minskade med nästan 15 procent under perioden. Sverige har således tappat marknadsandelar relativt omvärlden. För tio år sedan var Sveriges andel av världsmarknadens export inom metallindustrin 1,9 procent. År 2017 hade den minskat till 1,3 procent.

Under 2017 ökade världsmarknadens export inom metallindustri med lite mer än 8 procent. Sveriges export ökade visserligen också, men endast med 2 procent. Sverige tappade alltså marknadsandelar under förra året.

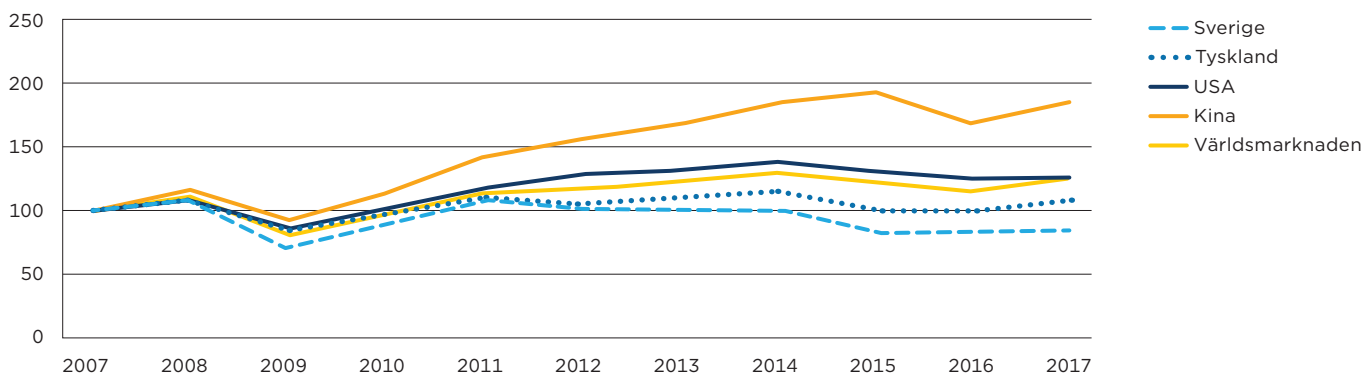
Kina dominerar varugruppen med strax över 28 procent av exporten. Under perioden 2007–2017 ökade landet sin export med 86 procent. Tyskland och USA är två andra stora aktörer med 15 respektive 9 procent av världsmarknadens export vardera. Tysklands och USA:s exportökning uppgick till 9 respektive 28 procent under perioden.

Metallindustrin tillverkar olika typer av hand- och maskinverktyg samt konstruktioner av metall, behållare, containrar samt föremål av metall för hushåll och industri. Hårdmetaller och maskinverktyg är stora exportprodukter med Sandvik som ett ledande exempel.

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM METALLINDUSTRI, 2017

EXPORTUTVECKLING METALLINDUSTRI, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

STABILT INOM TRÄVARUEXPORTEM

Under perioden 2007–2017 ökade världsmarknadens export inom trävaror med drygt 6 procent.

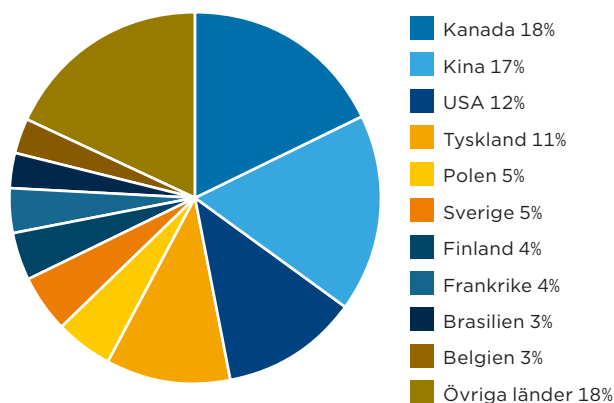
Efter finanskrisen har exportutvecklingen varit positiv, med undantag av en tillfällig minskning 2015. Sveriges export minskade med nästan 30 procent under perioden. Sverige har alltså tappat exportmarknadsandelar relativt världsmarknaden. För tio år sedan hade Sverige 7,4 procent av världsmarknadens export av trävaror. 2017 hade den minskat till 5,1 procent. Sverige är – trots minskningen i marknadsandelar – en stor internationell spelare inom varugruppen.

Under 2017 ökade världsmarknadens export inom varugruppen med nästan 8 procent. Sveriges export ökade med nästan 9 procent. Sverige höll alltså jämna steg med världsmarknaden under förra året.

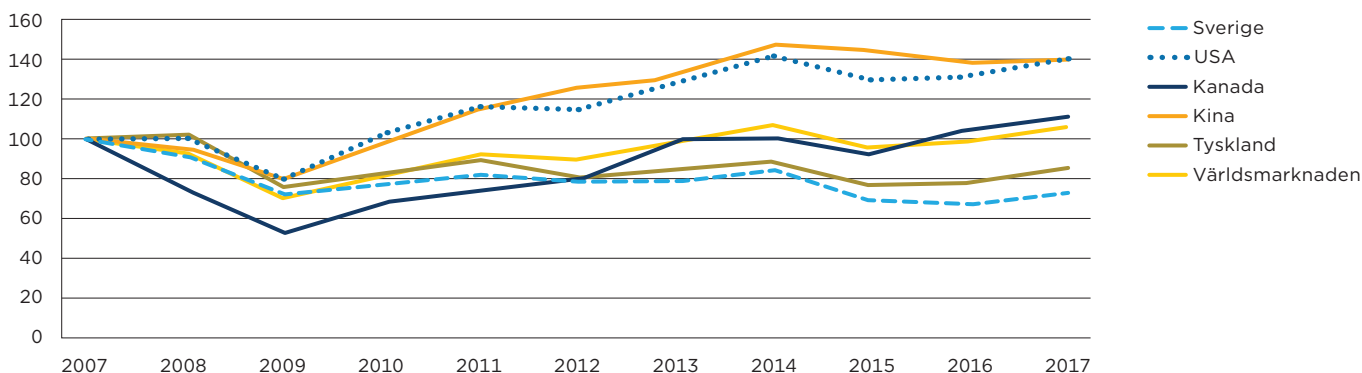
Kanada och Kina är de största exporterna av trävaror med nästan en femtedel av världsmarknadens export vardera. Länderna ökade sin trävaruexport med 12 respektive 40 procent under perioden.

Trävaror omfattar råvaror och förädling av trä och kork, men inte möbler. Exempel på stora svenska företag inom segmentet är Södra Skogsägarna, SCA, Setra, Derome och Holmen.

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM TRÄVAROR, 2017

EXPORTUTVECKLING TRÄVAROR, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

SVERIGES EXPORTMARKNADSANDEL INOM INSTRUMENT PÅ FALL

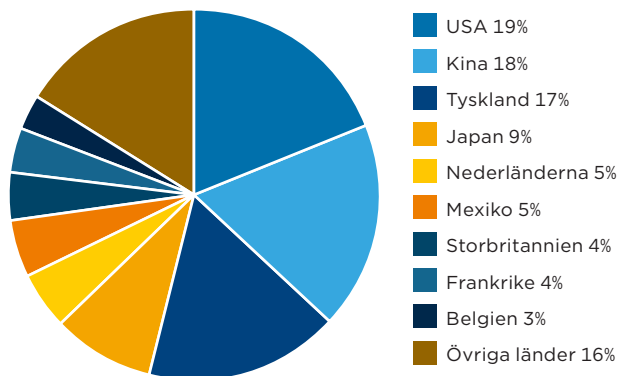
Mellan 2007–2017 ökade världsmarknadens export inom instrument med drygt 45 procent. Efter 2009 har exporten – med undantag av 2015–2016 – uppvisat positiva tillväxttal. Sveriges instrumentexport föll med lite mer än 10 procent under perioden, vilket innebär att Sverige alltså har tappat marknadsandelar relativt världsmarknaden. För ett decennium sedan uppgick Sveriges andel av instrumentexporten till 1,6 procent. Andelen har fallit till 1 procent 2017.

Ifjol ökade världsmarknadens export inom instrument med knappt 7 procent. Sveriges export minskade med nästan 3 procent. Sveriges exportutveckling var alltså svagare än världsmarknadens.

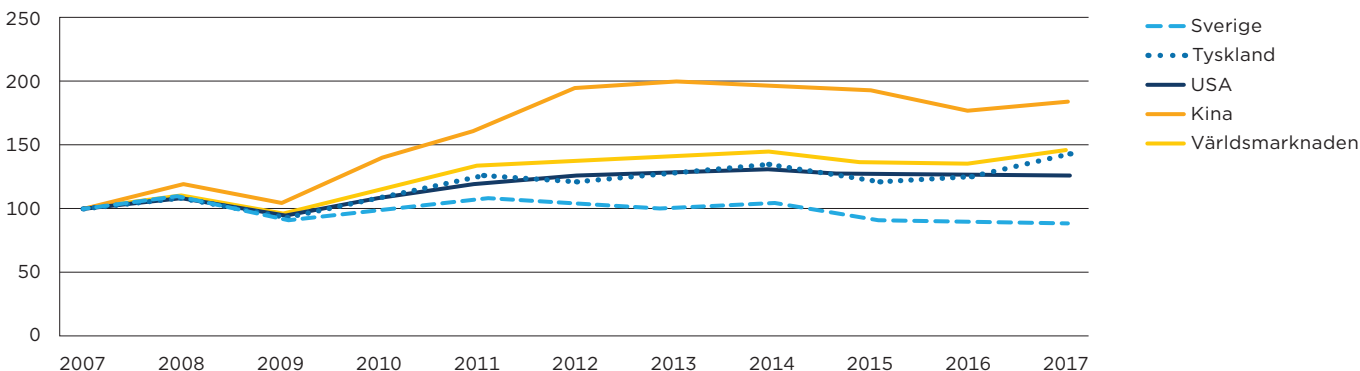
USA är den största exportören inom instrumentexport med nästan 20 procent av världsmarknaden. Kina och Tyskland är också två starka exportörer med 18 respektive 17 procent av världsmarknadens export inom varugruppen. USA och Tyskland ökade sin export med 27 respektive 42 procent under perioden. Kina ökade sin export med 83 procent.

Instrument inkluderar olika typer av mät- och kontrollinstrument samt fotografiska och optiska instrument för vetenskapligt och tekniskt bruk, exempelvis inom sjukvården. Även konsumentprodukter som klockor ingår i segmentet. Sverige har ett stort antal nischade företag som är aktiva på exportmarknaden, till exempel inom medicinska instrument. Getinge Sterilization, Gambro och Electa är några företag på marknaden.

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM INSTRUMENT, 2017

EXPORTUTVECKLING INSTRUMENT, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

SVERIGES POSITION INOM KLÄDER OCH SKOR STABIL

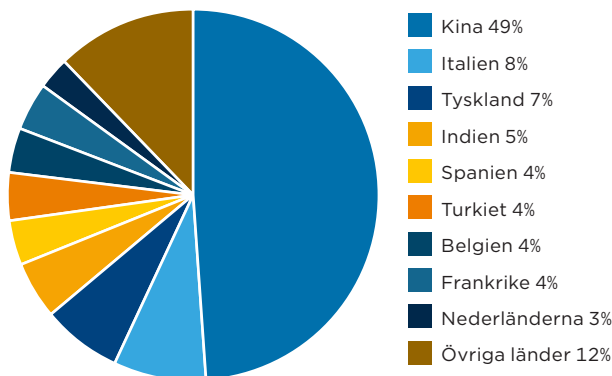
Under åren 2007–2017 ökade världsmarknadens export inom kläder och skor med drygt 40 procent. Efter finanskrisen har utvecklingen – med undantag av 2015–2016 – varit positiv. Sveriges export ökade kraftigare, med nästan 50 procent under perioden. Sverige har därmed vunnit marknadsandelar relativt omvärlden. År 2007 exporterade Sverige 0,5 procent av världsmarknadens export inom kläder och skor. Tio år senare hade den ökat till 0,6 procent.

Under 2017 ökade världsmarknadens export inom kläder och skor med drygt 4 procent. Sveriges export ökade med 5,5 procent. Sveriges exportmarknadsandel fortsatte därmed att stärkas.

Kina är den överlägset största aktören inom varugruppen. Landet står för nästan hälften av världsmarknadens export och ökade sin export med nästan 46 procent under perioden 2007–2017. Italien, Tyskland och Indien är andra viktiga exportörer inom kläder och skor. Italien ökade sin export med blygsamma 2 procent under perioden. Tyskland och Indiens ökning var betydligt större, 54 respektive 86 procent.

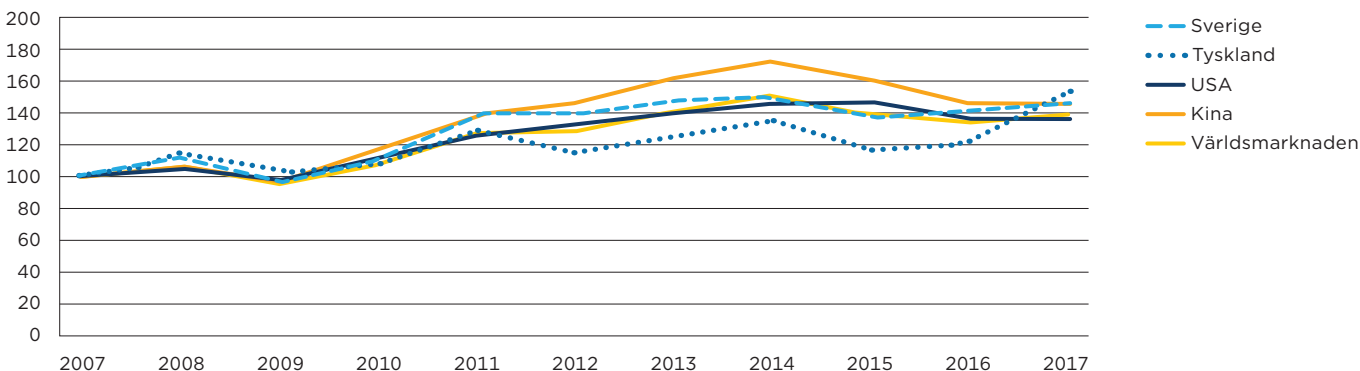
Den svenska modebranschen är relativt väletablerad på den globala marknaden. H&M står för en stor del av exporten (cirka 88 procent) men även företag som Acne, WeSC, Nudie, Cheap Monday och Filippa K har blivit relativt stora aktörer. Trots detta är Sverige enligt statistiken en liten exportör. En förklaring kan

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM KLÄDER OCH SKOR, 2017

vara att majoriteten av produktionen sker i lägstkostnadsländer, en annan att merchanting inte syns i statistiken. Merchanting (vidareförsäljning av varor som produceras och säljs utanför Sverige av svenska bolag) är av stor betydelse för svenska multinationella företag som har största delen av produktionen i utlandet, men däremot huvudkontor i Sverige. Därtill utgör immateriella rättigheter så som nyttjande av varumärken troligtvis en viktig post inom kläder och skor, vilket registreras i tjänstestatistiken.

EXPORTUTVECKLING KLÄDER OCH SKOR, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

JÄMNA STEG INOM MÖBELEXPORT

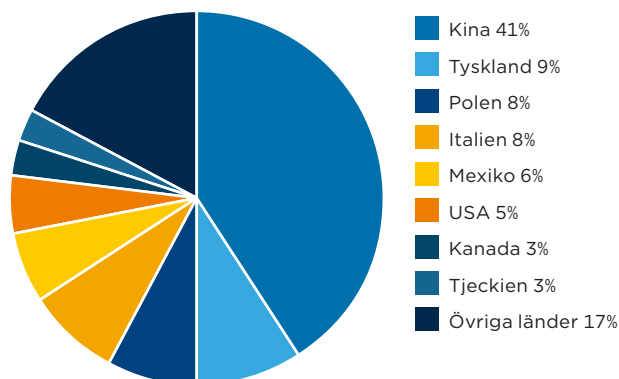
Mellan 2007–2017 ökade världsmarknadens export inom möbler med knappt 40 procent. Efter finanskrisen har exportutvecklingen varit kraftigt positiv – med undantag av åren 2015–2016. Sveriges möbelexport föll med drygt 16 procent under perioden. Sverige har därmed tappat marknadsandelar relativt världsmarknaden. År 2007 uppgick Sveriges andel av världsmarknadens export inom varugruppen till 2,4 procent. Tio år senare uppgår den till 1,4 procent.

Ifjol ökade världsmarknadens möbelexport med 5 procent. Sveriges ökade sin export marginellt mindre, med strax över 4 procent. Sverige höll alltså jämna steg med världsmarknaden förra året.

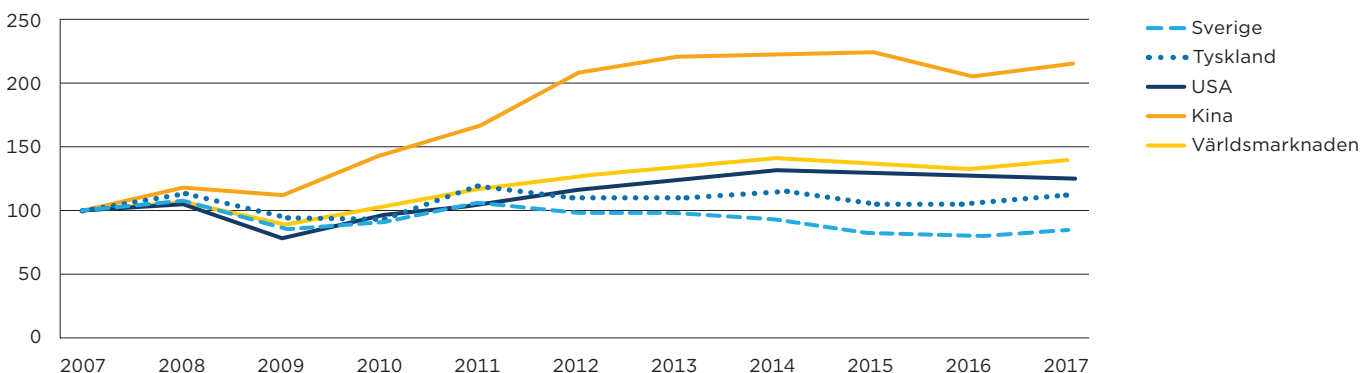
Kina exporterar cirka 41 procent av världsmarknadens export inom möbler. Landet mer än fördubblade sin export under perioden 2007–2017. Tyskland, Polen och Italien är andra viktiga aktörer. Tyskland och Polen ökade sin möbelexport med 10 respektive 48 procent under perioden. Italien minskade sin export med 17 procent.

Varugruppen omfattar produkterna möbler, madrasser, sängkläder och kuddar. IKEA är den absolut viktigaste svenska exportören inom varugruppen.

FÖRDELNING AV DE VIKTIGASTE KONKURRENTLÄNDERNAS EXPORT INOM MÖBLER, 2017

EXPORTUTVECKLING MÖBLER, LÖPANDE PRISER USD, INDEX 2007=100

OM GLOBAL EXPORTANALYS

Business Sweden publicerar *Global Exportanalys* en gång per år.

FN:s databas UN Comtrade har använts för att ta fram exportsiffror för Sveriges totalt 24 viktigaste konkurrerande länderna för åren 2000 till 2017. Analysen är dock fokuserad på exportutvecklingen de senaste tio åren. UN Comtrade innehåller de flesta länders utrikeshandel nedbrutet på varugrupper enligt den så kallade SITC-nomenklaturen (revision 3).

Alla uppgifter är i löpande priser, uttryckt i USD. Att göra analysen av handelsströmmarna i värde utgör en begränsning. Fastprisberäkningar saknas för många länder och för att kunna gå ned på varunivå tvingas man att hålla sig till värdeuppgifter.

De 24 utvalda konkurrentländerna omfattar Australien, Belgien, Brasilien, Danmark, Finland, Frankrike, Indien, Irland, Italien, Japan, Kanada, Kina, Mexiko, Nederländerna, Norge, Polen, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Turkiet, Tyskland, och USA. Statistik är inte tillgänglig för alla länder. Länder som främst är råvaruexporterande är heller inte intressanta för oss att jämföra Sverige med. Analysen har därför begränsats till alla större länder som också i olika omfattning är ”konkurrentländer” till Sverige

Varuexporten har delats upp i 12 varusegment som täcker nästan 80 procent av den svenska varuexporten. Varusegmenten är följande, med SITC-koder (Standard International Trade Classification, revision 3) inom parentes:

- Livsmedel (0,1)
- Trävaror/bearbetning (24, 63)
- Kemi med läkemedel (5)
- Papper (25, 64)
- Stål (67)
- Metallindustri (69)
- Maskinindustri (71,72,73,74)
- Elektronik med telekom (75, 76, 77)
- Fordonsindustri (78)
- Möbler (82)
- Kläder och skor (84, 85)
- Instrument (87)

De viktigaste varugrupperna som hamnar utanför de 12 ovan nämnda är raffinerade oljeprodukter (SITC 32–35), diverse konsumentprodukter (SITC 89) till exempel sportartiklar, leksaker med mera samt icke-järnmetaller (SITC 68).

Vi hjälper svenska företag öka sin globala försäljning och internationella företag investera och expandera i Sverige.

BUSINESS SWEDEN Box 240, SE-101 24 Stockholm, Sweden
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70
T +46 8 588 660 00 F +46 8 588 661 90
info@business-sweden.se www.business-sweden.se

